

SANG CHẤN TÂM LÍ CỦA NẠN NHÂN MUA BÁN NGƯỜI VÀ MÔ HÌNH HỖ TRỢ TÂM LÍ CHO NẠN NHÂN¹

LƯU THỊ LỊCH^(*)

Tóm tắt: Vấn nạn mua bán người không chỉ là một hình thức vi phạm nghiêm trọng Quyền con người mà còn gây ra những hậu quả tâm lí nghiêm trọng cho nạn nhân bị mua bán. Hàng năm, hàng triệu người trở thành nạn nhân của mua bán người, trong đó phụ nữ và trẻ em gái chiếm tỉ lệ lớn. Các nạn nhân mua bán người thường phải đối mặt với các vấn đề sức khỏe tâm thần như rối loạn căng thẳng sau sang chấn (PTSD), trầm cảm, lo âu, rối loạn nhân cách, có hành vi tự hại và tự sát. Các yếu tố như bạo lực, cưỡng bức lao động, bóc lột tình dục và thiếu sự hỗ trợ xã hội là các yếu tố có liên quan chặt chẽ đến những vấn đề tâm lí của nạn nhân. Thông qua tổng quan các tài liệu nghiên cứu khoa học, các văn bản pháp lí, các báo cáo hoạt động của các tổ chức, bài viết này sẽ phân tích một số vấn đề sang chấn tâm lí thường gặp ở nạn nhân bị mua bán và mô hình hỗ trợ tâm lí hiệu quả cho nạn nhân, từ đó đề xuất các nghiên cứu tiếp theo nhằm cung cấp bằng chứng toàn diện và đầy đủ về sang chấn tâm lí của nạn nhân và các mô hình hỗ trợ hiệu quả.

Từ khóa: nạn nhân mua bán người, mô hình hỗ trợ, sang chấn tâm lí, tái hòa nhập cộng đồng.

Abstract: Human trafficking is not only a severe violation of Human Rights but also causes profound psychological impacts on survivors of trafficking. Every year, millions of people fall victim to human trafficking, with women and girls constituting a significant proportion. Survivors frequently face mental health issues, including post-traumatic stress disorder (PTSD), depression, anxiety, personality disorders, self-harm, and suicidal behaviors. Factors such as violence, forced labor, sexual exploitation, and lack of social support are closely linked to survivors' psychological issues. Through a review of scientific literature, legal documents, and organizational activity reports, this article will analyze common psychological traumas encountered by survivors of trafficking and effective psychological support models for them. Based on these findings, the article proposes further research to provide comprehensive and robust evidence on the psychological trauma experienced by survivors and on effective psychological support models.

Keywords: survivors of trafficking, psychology support model, psychological trauma, community reintegration.

Ngày gửi bài: 27/6/2024; Ngày gửi phản biện: 01/7/2024; Ngày duyệt đăng bài: 05/11/2024.

^(*) Viện Nghiên cứu Con người, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

¹ Bài viết trong khuôn khổ Đề tài khoa học cấp cơ sở năm 2024: *Mô hình hỗ trợ nạn nhân mua bán người tái hòa nhập cộng đồng: Kinh nghiệm quốc tế và bài học cho Việt Nam*, TS. Lưu Thị Lịch là chủ nhiệm, Viện Nghiên cứu Con người là cơ quan chủ trì.